

Universitat
Autònoma
de Barcelona Facultat de Dret

DRET DE LA PROTECCIÓ SOCIAL

VALIDAT PEL CURS 2009-2010

Grups: 1 i 61

Curs acadèmic: 2008/2009

DRET DE LA PROTECCIÓ SOCIAL

I. FORMACIÓ HISTÒRICA I CONFIGURACIÓ

LLIÇÓ 1. FORMACIÓ HISTÒRICA I CONFIGURACIÓ

1. Els riscos socials i la protecció dels estats de necessitat.
 - 1.1. Tècniques inespecífiques: estalvi, beneficència i assegurança privada.
 - 1.2. Tècniques específiques de protecció: mutualisme obrer, assegurances socials obligatòries i Seguretat Social.
2. Antecedents normatius: de les assegurances socials a la Seguretat Social.
3. Concepte de sistema de Seguretat Social i la seva inclusió dins el conjunt de la Protecció Social.

II. SISTEMA ESPANYOL DE LA SEGURETAT SOCIAL

LLIÇÓ 2. ORDENACIÓ JURÍDICA DEL SISTEMA DE LA SEGURETAT SOCIAL

1. Ordenació jurídica del sistema de la Seguretat Social.
 - 1.1. Reconeixement constitucional de la Seguretat Social i el seu desenvolupament legal i reglamentari.
 - 1.2. Concepte de Dret de la Seguretat Social i els seus principis informadors.
 - 1.3. Reforma de la Seguretat Social.
2. Potestat legislativa de les Comunitats Autònomes en matèria de Seguretat Social.
3. Internacionalització del Dret de la Seguretat Social.
 - 3.1. Normes internes del contingut internacional.
 - 3.2. Normes comunitàries.
 - 3.3. Convenis internacionals.

LLIÇÓ 3. CONFIGURACIÓ DELS SISTEMA ESPANYOL DE LA SEGURETAT SOCIAL

1. Àmbit subjectiu del sistema de la Seguretat Social .
 - 1.1. Criteris delimitadors de l'àmbit subjectiu
 - 1.2. Àmbit subjectiu del nivell contributiu
 - 1.3. Àmbit subjectiu del nivell no contributiu.
2. Nivells del sistema de la Seguretat Social.
 - 2.1. Nivell contributiu.
 - 2.2. Nivell no contributiu.
3. Estructura del nivell contributiu de la Seguretat Social.
 - 3.1. Règim General.
 - 3.2. Règims especials. Sistemes especials.
4. Acció protectora del sistema de la Seguretat Social.
 - 4.1. Aspectes generals de l'acció protectora:
 - A) Característiques: a) irrenunciabilitat; b) inembargabilitat; c) caràcter tributable; d) nombre de pagues per pensió.

B) Regles comunes a les prestacions: a) prescripció i caducitat; b) reintegrament per cobrament indegut; c) quantia màxima i mínima; d) actualització de les pensions.

4.2. Acció protectora bàsica: situacions protegides i prestacions.

4.3. Acció protectora complementària: Serveis Socials, assistència social i millores voluntàries.

LLIÇÓ 4. FINANÇAMENT I GESTIÓ DE LA SEGURETAT SOCIAL

1. Finançament de la Seguretat Social.

1.1. Plantejament: models de finançament dels sistemes de Seguretat Social.

1.2. Els principis vinculats al finançament: caixa única, separació de fons i contributivitat

1.3. Fonts de finançament i mecanismes de reequilibri financer

1.4. Finançament del nivell no contributiu de la Seguretat Social

1.5. Finançament del nivell contributiu de la Seguretat Social.

2. Gestió de la Seguretat Social.

2.1. Aspectes jurídics de la gestió de la Seguretat Social.

2.2. Entitats Gestores i Serveis comuns.

2.3. Entitats col·laboradores: mútues d'accidents de treball i empreses.

2.4. Comunitats Autònomes i gestió de la Seguretat Social.

III. RÈGIM GENERAL DE LA SEGURETAT SOCIAL

LLIÇÓ 5. ÀMBIT SUBJECTIU I ACTES D'ENQUADRAMENT

1. Àmbit subjectiu del Règim General de la Seguretat Social.

1.1. Inclusions.

1.2. Exclusions.

2. Inscripció d'empreses.

2.1. Concepte.

2.2. Subjectes.

2.3. Objecte.

3. Afiliació de treballadors. Altes i baixes.

3.1. Concepte.

3.2. Subjectes: afiliant, afiliat i afiliador.

3.3. Objecte: afiliació, altes i baixes.

4. Cotització a la Seguretat Social.

4.1. Concepte.

4.2. Subjectes: obligats, responsable i perceptor.

4.3. Objecte: les quotes i la seva determinació, conceptes pels quals es cotitza, bases i tipus de cotització.

4.4. Supòsits especials de cotització.

4.5. Recaptació. Aplaçament i fraccionament.

LLIÇÓ 6. FETS CAUSANT I ACCIÓ PROTECTORA

1. Fets causants.

- 1.1. Concepte.
- 1.2. Classes i classificació: fets comuns i fets professionals.

2. Fets professionals: accident de treball i malaltia professional.
 - 2.1. Concepte.
 - 2.2. Nexes causals.
 - 2.3. Responsabilitats empresarials : especial referència al recàrrec de prestacions i a les indemnitzacions a càrrec de l'empleador.

3. Fets causants comuns: accident comú, malaltia comuna, maternitat i altres.

4. Acció protectora.
 - 4.1. Situacions de necessitat protegida (remissió)
 - 4.2. Règim general de les prestacions:
 - A) Modalitats (remissió)
 - B) Sistemes de determinació de prestacions: base, tipus i quantitats a tant alçat.
 - C) Requisits d'accés : període de carència i situació d'alta.
 - D) Responsabilitats empresarials en matèria de prestacions.

LLIÇÓ 7. ACCIÓ PROTECTORA (I): ALTERACIÓ DE LA SALUT, INCAPACITATS LABORALS I MATERNITAT

1. Alteració de la salut.
 - 1.1. Concepte i configuració.
 - 1.2. Subjectes beneficiaris. Requisits.
 - 1.3. Prestacions: assistència sanitària i altres prestacions.
 - 1.4. Gestió i dinàmica de les prestacions.

2. Incapacitat temporal per al treball.
 - 2.1. Concepte.
 - 2.2. Subjectes beneficiaris: Requisits.
 - 2.3. Prestacions. Especial consideració del subsidi per incapacitat temporal.
 - 2.4. Gestió i dinàmica de les prestacions.

3. Maternitat paternitat. i risc durant l'embaràs i la lactància.
 - 3.1. Concepte.
 - 3.2. Subjectes beneficiaris. Requisits.
 - 3.3. Prestacions. Especial consideració del subsidi per maternitat.
 - 3.4. Gestió i dinàmica de les prestacions.
 - 3.5. Prestació per paternitat.
 - 3.6. Prestació per risc durant l'embaràs.
 - 3.7. Prestació per risc durant la lactància.

4. Incapacitat permanent.
 - 4.1. Concepte.
 - 4.2. Graus.
 - 4.3. Subjectes beneficiaris. Requisits.
 - 4.4. Prestacions. Especial consideració de les prestacions dineràries.

4.5. Gestió i dinàmica de les prestacions.

5. Lesions permanents no invalidants.

LLIÇÓ 8. ACCIÓ PROTECTORA (II): JUBILACIÓ I MORT I SUPERVIVÈNCIA

1. Jubilació.

1.1. Concepte.

1.2. Subjectes beneficiaris. Requisits.

1.3. Prestacions. Especial consideració de la pensió de jubilació.

1.4. Gestió i dinàmica de les prestacions.

1.5. Supòsits especials de jubilació anticipada.

2. Mort i supervivència.

2.1. Concepte i situacions protegides.

2.2. Subjecte causant i fet causant. Requisits.

2.3. Subjectes beneficiaris. Requisits.

2.4. Prestacions. Especial consideració de les pensions de viduïtat i orfenesa i altres prestacions dineràries.

2.5. Gestió i dinàmica de les prestacions.

LLIÇÓ 9. ACCIÓ PROTECTORA (III): PROTECCIÓ DE LA FAMÍLIA I DESOCUPACIÓ

1. Protecció de la família.

1.1. Configuració i supòsits protegits.

1.2. Subjecte beneficiari. Requisits.

1.3. Prestacions: prestació no econòmica i prestacions econòmiques.

1.4. Gestió i dinàmica de les prestacions.

1.5. Procés de confluència dels nivells contributius i no contributius de les prestacions per protecció de la família.

2. Desocupació.

2.1. Concepte.

2.2. Supòsits generals i especials.

2.3. Subjectes beneficiaris. Requisits.

2.4. Prestacions. Nivell contributiu, nivell assistencial i renda activa d'inserció.

2.5. Gestió dinàmica de les prestacions.

IV. RÈGIMS ESPECIALS I SISTEMES ESPECIALS DE LA SEGURETAT SOCIAL. MILLORES VOLUNTÀRIES.

LLIÇÓ 10. RÈGIMS ESPECIALS I SISTEMES ESPECIALS DE LA SEGURETAT SOCIAL

1. Règims especials.

1.1. Concepte.

1.2. Tipologia.

2. Regulació jurídica dels règims especials: subjectes protegits, finançament, acció protectora, gestió i dinàmica de les prestacions.

- 2.1. Règim especial agrari.
- 2.2. Règim especial de treballadors autònoms.
- 2.3. Règim especial dels treballadors del mar.
- 2.4. Règim especial dels treballadors de la llar familiar.
- 2.5. Règim especial dels funcionaris públics.
- 2.6. Altres règims especials.

3. Sistemes especials.
- 3.1. Concepte i supòsits.
- 3.2. Regulació jurídica.

LLIÇÓ 11. MILLORES VOLUNTÀRIES.

1. Les millores voluntàries de l'acció protectora de la Seguretat Social: concepte i règim bàsic.
- 2.- Millores gestionables per l'empresari.
- 3.- Millores de gestió externalitzada.
- 3.1.- El contracte d'assegurança col·lectiva.
- 3.2.- El pla de pensions.

V. PRESTACIONS ASSISTENCIALS DE SEGURETAT SOCIAL

LLIÇÓ 12. PRESTACIONS ASSISTENCIALS ESTATALS

1. Prestacions no contributives de Seguretat Social
 - 1.1. Seguretat Social i prestacions no contributives: Protecció Social.
 - 1.2. Marc constitucional i legal de les prestacions no contributives.
2. Supòsits protegits i prestacions no contributives de Seguretat Social
 - 2.1 Pensions.
 - 2.1.1. Pensió d'invalidesa.
 - 2.1.2. Pensió de jubilació.
 - 2.2. Prestacions econòmiques familiars (remissió).
3. Assistència social i Serveis Socials de Seguretat Social.
4. La protecció per dependència.
 - 4.1. Subjectes beneficiaris
 - 4.2. Acció protectora: subjectes i entitats intervinents.
 - 4.3. Contingut de l'acció protectora.

VI ASSISTÈNCIA SOCIAL CATALANA

LLIÇÓ 13. PRESTACIONS ASSISTENCIALS AUTONÒMIQUES.

- 1.- L'Assistència Social externa a la Seguretat Social
 - 1.1. Competències autonòmiques en matèria d'Assistència Social.
 - 1.2. Característiques tècniques de l'assistència social: visió evolutiva.
- 2.- Prestacions catalanes d'assistència social
 - 2.1.- Prestacions complementàries de viduïtat.
 - 2.2.- Prestacions per fill a càrrec menor de 3 anys.
 - 2.3.- Renda mínima d'inserció.

ANNEX BIBLIOGRÀFIC

A) Manuals bàsics:

BLASCO LAHOZ, F.; LÓPEZ GANDÍA, J. i MOMPALER CARRASCO, M^a.A.: *Curso Básico de Seguridad Social*, València, Tirant lo Blanch, 2008
VIDA SORIA, J. i altres: *Manual de Seguridad Social*, Madrid, Tecnos, 2008
RODRÍGUEZ RAMOS, M^a.J.; GORELLI HERNÁNDEZ, J. i VÍLCHEZ PORRAS, M.: *Sistema de Seguridad Social*, Madrid, Tecnos, 2008

B) Altres manuals d'utilitat:

ALONSO OLEA, M. i TORTUERO PLAZA, J.L.: *Instituciones de Seguridad Social*, Madrid, civitas, darrera edició.
BLASCO LAHOZ, F.; LÓPEZ GANDÍA, J. i MOMPALER CARRASCO, M^a.A.: *Curso de Seguridad Social*, València, Tirant lo Blanch, darrera edició.
DE LA VILLA GIL, L.E. (director): *Derecho de la Seguridad Social*, València, Tirant lo Blanch, darrera edició.

C) Altres obres d'interès per a consultes concretes: manuals "històrics" i monografies:

ALARCÓN CARACUEL, M.R. i GONZÁLEZ ORTEGA, S.: *Compendio de Seguridad Social*, Madrid, Tecnos, 1991.
ALMANSA PASTOR, J.M.: *Derecho de la Seguridad Social*, Madrid, 1991.
ALONSO SECO, J.M^a. i GONZALO GONZÁLEZ, B.: *La Asistencia Social y los Servicios Sociales en España*, Madrid, BOE, darrera edició.
ESTEBAN LEGARRETA, R. i PÉREZ AMORÓS, F. (Directors): *El marc català de relacions laborals i de la protecció social* (Volum II), Barcelona, Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya, 2005.
DIVERSOS AUTORS: *Historia de la acción social pública en España. Beneficencia y previsión*. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, 1990.
LÓPEZ LÓPEZ, J.: (Directora): *Seguridad Social y Asistencia Social: temas de actualidad*, Madrid, Marcial Pons, 1996.

D) Reculls normatius:

Es faran les oportunes recomanacions per part del professor.

CRITERIS D'AVALUACIÓ DE L'ASSIGNATURA DRET DE LA PROTECCIÓ SOCIAL

I EXAMEN

Part teòrica.

La part teòrica està composta de **dues preguntes teòriques de desenvolupament**, amb un valor de 10 punts cada pregunta i de **tres preguntes més breus**, amb un valor conjunt de 10 punts. Per tant, **la part teòrica de l'examen tindrà un valor total de 30 punts**.

En tot cas, no hi ha limitació d'espai en les respostes, ni per les preguntes de desenvolupament ni per les preguntes breus.

Part pràctica.

Tots els estudiants que no hagin superat la part pràctica per curs, hauran de realitzar un supòsit pràctic **que tindrà un valor de 10 punts**. A aquests efectes, **s'haurà de portar a l'examen** el text de la Llei General de la Seguretat Social i **una calculadora**. El cas pràctic estarà relacionat, en la majoria dels aspectes, amb les temàtiques tractades a classes pràctiques i a activitats d'autoaprenentatge durant el curs.

II. VALORACIÓ DE LES CLASSES PRACTIQUES FETES PRÈVIAMENT I LLIURADES PER ESCRIT.

Els estudiants **que hagin presentat un mínim de 4 pràctiques** –se'n proposaran 5 al llarg del quadrimestre—i hagin aprovat a l'esmentada activitat no hauran de fer la pràctica d'examen.

La nota obtinguda en les pràctiques es multiplicarà per dos i promediarà sobre 50, juntament amb les qualificacions obtingudes en les preguntes teòriques de l'examen.

Per tal que les pràctiques puguin fer promig, i en el seu cas, facilitar la superació, **s'haurà d'haver obtingut una puntuació mínima de 3'5 punts en el conjunt de les preguntes teòriques**.

En tot cas, s'entén que aquest promig es farà efectiu quan sigui més beneficiós per l'estudiant. Si no, la nota final s'obté del promig dels resultats obtinguts a les preguntes teòriques.

III. PUNTUACIÓ ADDICIONAL PER ACTIVITATS D'AUTOAPRENENTATGE FETES A CLASSE.

Els estudiants que facin un mínim de cinc activitats d'autoaprenentatge que es facin al llarg del curs, obtindran fins a 0'75 addicional que s'afegirà a la nota que s'obtingui a l'examen.